

ÎNCHEIERE

28 decembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței
Judecători

Valeriu Doagă
Sveatoslav Moldovan, Iuliana Oprea

examinând cererea de revizuire înaintată de Bîrlădeanu Iurie, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată a Societății pe Acțiuni „Banca Socială” în proces de lichidare împotriva lui Bîrlădeanu Iurie, Societății cu Răspundere Limitată „Orlact Grup” și Societății cu Răspundere Limitată „Multievo” privind încasarea forțată a datoriei contractuale și a cheltuielilor de judecată,
împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 23 noiembrie 2016,

C O N S T A T Ă :

La 25.02.2016, Judecătoria Orhei a pronunțat dispozitivul hotărârii, prin care a fost admisă acțiunea, dispunându-se încasarea de la Bîrlădeanu Iurie în beneficiul SA „Banca Socială” în proces de lichidare datorita contractuală în sumă de 70 624,00 euro, taxa de stat la depunerea cererii în sumă de 34 173,61 lei. S-a încasat de la Bîrlădeanu Iurie în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 12 685,39 lei.

La data de 25.04.2016, Bîrlădeanu Iurie a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoria Orhei din 25.02.2016, solicitând repunerea în termenul de apel, admiterea apelului și casarea hotărârii instanței de fond. Totodată, apelantul a solicitat scutirea de la plata taxei de stat, în legătură cu starea materială grea.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 august 2016, s-a respins cererea lui Bîrlădeanu Iurie privind scutirea de la plata taxei de stat, nu s-a dat curs apelului declarat de Bîrlădeanu Iurie, informându-l pe acesta despre necesitatea prezentării dovezii achitării taxei de stat în sumă de 9 514 lei pentru examinarea apelului și prezentarea apelului motivat, acordându-i-se termen până la ședința judiciară stabilită pentru data de 12.10.2016, ora 10.00. Totodată, i s-a explicat apelantului, că în caz de neîndeplinire în termenul stabilit a indicațiilor din prezenta încheiere, cererea de apel va fi restituită.

Considerând ilegală încheierea instanței de apel, la 10 și 26 octombrie 2016 Bîrlădeanu Iurie a contestat-o cu recurs și recurs suplimentar, solicitând admiterea recursului, casarea parțială a încheierii Curții de Apel Chișinău din 23.08.2016, privind refuzul scutirii de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel, cu pronunțarea unei decizii prin care să se decidă scutirea apelantului de la plata taxei de stat.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 23 noiembrie 2016, a fost respins recursul declarat de Bîrlădeanu Iurie și menținută încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 august 2016.

La 28.11.2016, Bîrlădeanu Iurie a depus cerere de revizuire a deciziei Curții Supreme de Justiție din 23 noiembrie 2016, solicitând admiterea revizuirii, casarea deciziei Curții Supreme de Justiție din 23 noiembrie 2016 și a încheierii Curții de Apel Chișinău din 23 august 2016 și scutirea de la plata taxei de stat.

În motivarea cererii de revizuire, revizuentul a invocat temeiul prevăzut la lit. b) art. 449 CPC.

Astfel, revizuentul a menționat că dreptul de acces la judecată este unul absolut și nici o lege nu-l poate limita. Suține că a prezentat acte suficiente care demonstrează că nu are posibilitate financiară să achite taxa de stat, iar prin refuzul scutirii de la plata acesteia, i s-a încălca dreptul de acces la o instanță de judecată.

La 27.12.2016, revizuentul a depus cerere de suplinire a motivelor recursului, în care a menționat că instanța de apel nu i-a înștiințat despre ședința la care se va examina chestiunea privind scutire de la plata taxei de stat și, respectiv, au fost în imposibilitate de a prezenta probele doveditoare situației financiare dificile.

Examinând motivele invocate de revizuent, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ ajunge la concluzia că cererea de revizuire urmează să fie respinsă ca inadmisibilă, pornind de la următoarele.

În conformitate cu lit. a) alin. (1) art. 453 CPC al RM, după ce examinează cererea de revizuire, instanța poate emite încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

Revizuirea este posibilă doar în cazurile în care sunt invocate și sunt probate circumstanțe, fapte ori evenimente, prevăzute de lege ca temeiuri, care sunt esențiale pentru relațiile în litigiu și de natură să influențeze soluția adoptată.

Drept temeiuri pentru revizuirea unei hotărâri irevocabile, de către legislator sunt definite cele conținute în art. 449 CPC și ele sunt indicate exhaustiv.

Pornind de la aceste cerințe, Colegiul relevă că revizuirea unei hotărâri date de către instanță este posibilă doar în cazul în care solicitantul, după devenirea irevocabilă a hotărârii, intră în posesia unui temei din cele prevăzute de art. 449 CPC. În același timp, acest temei trebuie să vizeze situația de fapt, care a fost obiectul examinării în instanța de fond, dat fiind că instanța de recurs verifică corectitudinea aplicării și interpretării de către prima instanță a normelor de drept material și procesual, în limitele materialelor din dosar și în limitele recursului declarat. Or, nu poate fi revizuită o hotărâre care elucidează o anumită situație de fapt, asupra căreia s-a pronunțat instanța de fond, prin prisma unui temei care caracterizează o altă situație.

Din textul cererii de revizuire, înaintate la 28.11.2016, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ constată că revizuentul solicită revizuirea deciziei Curții Supreme de Justiție din 23 noiembrie 2016, invocând ca temei lit. b) a art. 449 CPC.

Astfel, potrivit art. 449 lit. b) CPC, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

Colegiul reține că, pentru a redeschide procesul pe temeiul prevăzut de art. 449 lit. b) CPC, este important ca circumstanțele sau faptele date, existente obiectiv până

la data pronunțării hotărârii, să fie confirmate în fața instanței prin prezentarea unor probe concludente.

Norma legală (art. 449 lit. b) CPC) vorbește despre circumstanțe (fapte) necunoscute anterior petiționarului, dar întrucât examinarea fondului cauzei prezumă că instanța a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii, este evident că o condiție esențială pentru admiterea revizuirii este că și instanței nu i-au fost și nu au putut fi cunoscute aceste circumstanțe (fapte). Pentru acest motiv de revizuire esențial este ca revizuentul să probeze că nu a știut anterior pronunțării hotărârii a cărei revizuire se cere despre aceste circumstanțe sau fapte și că nu a avut posibilitatea de a le cunoaște, în caz contrar ele nu pot servi ca temei de revizuire. Mai mult, revizuentul trebuie să demonstreze că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

Astfel, ca o condiție esențială de redeschidere a procesului pe acest temei este ca circumstanțele (faptele) să fi existat obiectiv până la data pronunțării hotărârii, ele urmând a fi diferențiate de faptele noi apărute după pronunțarea hotărârii. Faptele noi apărute după darea hotărârii pot servi temei de adresare cu o nouă acțiune în judecată, dar nu ca temei de revizuire.

Circumstanțele sau faptele prezentate ca temei de revizuire trebuie să influențeze esențial soluția dată inițial de instanță, în sensul că nu orice circumstanțe sau fapte necunoscute anterior pot servi temei de revizuire, ci doar atunci când sunt determinante pentru judecarea justă a cauzei, or aceste noi circumstanțe conduc după sine la apariția, modificarea sau încetarea raporturilor juridice dintre părțile în litigiu și deci sunt determinante pentru judecarea justă a cauzei.

În același timp, revizuentul trebuie să probeze că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii. Or, lipsa acestui suport probatoriu, ca element obligator al temeiului prevăzut la art. 449 lit. b) CPC, decade sau lipsește revizuentul de posibilitatea invocării unui atare temei.

La caz, Colegiul conchide că revizuentul nu a probat nici într-un fel prezența acestui temei de revizuire.

În speță, afirmațiile revizuentului cum că dreptul de acces la judecată este unul absolut și nici o lege nu-l poate limita, precum și că a prezentat acte suficiente care demonstrează că nu are posibilitate financiară să achite taxa de stat, iar prin refuzul scutirii de la plata acesteia, i s-a încălcă dreptul de acces la o instanță de judecată, nu se încadrează în temeiul prevăzut la art. 449 lit. b) CPC, deoarece nu întrunește condițiile impuse de legiuitor pentru admiterea lui.

Or, una din condițiile esențiale de redeschidere a procesului pe acest temei este ca circumstanțele (faptele) invocate să fie necunoscute anterior petiționarului și că nici instanței nu i-au fost și nu i-au putut fi cunoscute.

Astfel, Colegiul constată că revizuentul nu a prezentat alte înscrisuri care să corespundă caracteristicilor cerute de norma de drept indicată.

În consecință, sub aspectul analizat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ conchide că circumstanțele invocate de revizuent drept temei de revizuire, nu se încadrează în cele exhaustiv prevăzute la art. 449 CPC.

Prin cererea – obiectul prezentei ședințe, revizuentul nu a prezentat nici unul din temeiurile conținute în norma indicată.

Colegiul reiterează că, posibilitatea reinițierii procesului de judecată urmează să fie examinată în lumina Preambulului Convenției, care declară preeminența dreptului o parte a moștenirii comune a Statelor Contractante. Unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere, printre altele, ca atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție (*Brumărescu v. Romania, Roșca v. Moldova*).

Securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului *res judicata* (ibid., § 62), adică principiul caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești. Acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii, doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O derogare de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare (*Roșca v. Moldova*, citată mai sus, § 25, *Popov nr. 2 vs. Moldova*). Din considerentele menționate Colegiu consideră că prezenta cerere de revizuire nu poate fi admisă.

Astfel, Colegiul conchide că cererea de revizuire urmează a fi respinsă ca inadmisibilă, or retractarea neîntemeiată a unei hotărâri judecătorești irevocabile produce efecte grave pentru părți, întrucât se încalcă principiul stabilității raporturilor juridice, fiindcă unul dintre elementele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul stabilității raporturilor juridice, care înseamnă, între altele, că soluția definitivă a oricărui litigiu nu trebuie rediscutată fără motive legale. De aceea, legea (art. 449 CPC) admite revizuirea numai în cazuri strict determinate.

În baza celor expuse și în conformitate cu art. 449, 451-453 din Codul de procedură civilă al RM, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

DISPUNE:

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire declarată de Bîrlădeanu Iurie, împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 23 noiembrie 2016, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată a Societății pe Acțiuni „Banca Socială” în proces de lichidare împotriva lui Bîrlădeanu Iurie, Societății cu Răspundere Limitată „Orlact Grup” și Societății cu Răspundere Limitată „Multievo” privind încasarea forțată a datoriei contractuale și a cheltuielilor de judecată.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței

Valeriu Doagă

Judecători

Sveatoslav Moldovan

Iuliana Oprea